

KOLOZSVÁRI FRISS ÚJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik mindennap,
ünnep után való napon is.

Felelős szerkesztő: LENGYEL BÉLA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ovár, Szentlélek-utca 2-ik szám.
Telefon-szám 379.

TAVIRATOK.

A miniszterelnök a parlamenti bizottság előtt.

Budapest, aug. 2. (Saját tudósítónktól.) A miniszterelnök ma délután fog a parlamenti bizottság előtt megjelenni és nem, mint jelezve volt, ma délelőtt. A miniszterelnök vallomása elé óriási érdeklődéssel tekintenek politikai körökben. Szenzációs fordulat várható.

Khuen nem megy Ischlbe.

Budapest, aug. 2. (Saját tudósítónktól.) Félhivatalosan megczáfolják azt a hírt, hogy Khuen Ischlbe utazik. Ennek ellenében mértékadó körökben továbbra is fenntartják a miniszterelnök utazásáról szóló hírt.

A szociálisták nagygyűlése.

Budapest, aug. 2. (Saját tudósítónktól.) A budapesti szociáldemokratapárt ma délután tartotta meg óriási érdeklődés mellett nagygyűlését a Tattersalban. A gyűlésen körülbelül 40 ezren vettek részt. A szónokok hevesen kikeltek a bálnál és a néppárttal szemben és elismeréssel adóztak Kossuth Ferencnek férfias magatartásáért. Határozati javaslatukban egyébként csatlakoztak a harcziás párthoz és a legkiméletlenebb ellentállást fognak kifejteni a bálnál szemben.

A pápaválasztás.

Budapest, aug. 2. (Saját tudósítónktól.) Azoknak az orvosoknak, gyógyszereszeknek, borbélyoknak, szakácsoknak és szolgáltnak, a kik szükség szerint a biborosok szolgálatára a conclave ideje alatt benmaradnak a Vatikán épületében, térden állva kellett megesküdniök, hogy amit látni és hallani fognak, sohasem fogják elárulni. Az esküvétel után aztán bevonultak a conclaveba és az ajtókat kívülről lezárták. A bibornokok legutolsó ülésükön egyenkint 50.000 lira honoráriumot utaltak ki a pápa orvosai részére tiszteletdíj gyanánt.

A helyzet.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, aug. 2.

Augusztus tizedikéig tehát elnapolták a képviselőházat. Az elnapolás előtt azonban kóstolóul megkapta a kormánypárt a technikai obstrukciót. Mondhatjuk, hogy az izgalom lecsillapítására ennél a tíz napra való elnapolásnál okosabbat a parlament egyelőre nem tehetett. Egyelőre! De mi lesz azután? Most már a sokat emlegetett békéről szó sem eshetik. A legutóbbi zivatark teljesen elsodorták a béke virágait.

Az aljas vesztegetési kísérlet után az ellenzék csakugyan nem léphet szóba a bálnál s az ország nem tűrheti, hogy ez az ember tarisa kezében a kormány gyeplőjét.

Ámde Héderváry kijelentette, hogy nem mond le. A helyén marad és rendet csinál — a maga módja szerint: erőszakkal, törvénytelenességgel és korrupcióval. Azt is mondotta Kossuth Ferencz sürgeté-

sére, hogy hagyja el a miniszterelnöki széket, hogy meg fog jelenni a parlamenti bizottság előtt és tisztázni fogja magát a vesztegetés gyanuja alól. De aztán augusztus tizedikén, midőn a Ház újból üsszettel, folytatni fogja ott, a hol elhagyta.

Hogy miként szándékozik folytatni, azt a következőkben foglalhatjuk össze:

A bán most ráterelte a Házat az indennitás tárgyalására, ez lényegben erőszakos dolog, de formailag szabályos és törvényes. El van határozva, hogy meg fogja hosszabbítani a Ház üléseit, esetleg behozni a párhuzamos üléseket. Ez alatt Tallián, a kit erre megnyertek, drákói szigorral fogja a házszabályokat kezelni. Közbe persze lesz botrány is és végezetül valamely botrány közepette hirtelenében ki fogják mondani, hogy a vitának vége és hogy a többség megszavazta az indennitást.

Erre persze Apponyi és néhány hive ott fogják hagyni a kormánypártot és lesz országos skandalum, de lesz indennitás és felfelé igazolás, hogy immár nem ütözködik a felszólalás a király esküjébe. A bán már Apponyi esetleges kiugrásával számolt és nem törődik vele, egyáltalán senkivel; mert az erőszakos szavazás után nyomban felosztatja a Házat. Azzal sem törődik, ha egyes megyék nem írják ki a választásokat; kiirtja a főispánokkal. Ha régi képviselők a Házbá jönnének, kidobtatja őket. Ez a program, mely elég merész és határozott.

Hogy mi lesz azután, azzal a bán nem törődik. Ő azt hiszi, hogy csinál erőszakkal olyan többséget, a melyet akar és az új Házzal addig, míg a Kuria tömeges megsemmisítései jönnek, megszavaztat, a mit akar és ezzel az új Házzal tér a csendes és békés utra.

A jövő meg fogja mutatni, hogy lehet-e Magyarországon ilyen galád politikát folytatni és hogy tényleg gyalázatosan pögyögy-e ez a nép, hogy ilyeneket tőrjön?

Majd valahol kislul a merész vállalkozás hibája. Mi azt hisszük, hogy alighanem kormányválság fogja megelőzni ezeket az épületes terveket.

Anarchia a politikában.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, aug. 2.

Rettenetes dolog a gróf Szapáry László szomorú esete! Hogy tévedhetett meg ez az ifju „kegyelmes ur“ annyira, hogy a magyar törvényhozás egyes tagjait, a kikkel talán naponkint kezét fogott, olyan silány jellemű, hitvány férfiaknak tartotta, a kiknek politikai becsülete jó pénzért mindig megvásárolható? A most már volt fiúmei kormányzó maga is elismeri, hogy megtesztették. Kalandorok tévesztették meg, a kik egyikének szennyes multját mindenki tudta, de a miről hallgatott mindenki, még az a függetlenségi képviselő is, a kinek nevére tizenötezer korona értékű váltót hamisított, azért, mert ez az egyén egykor országos képviselő, s még néhány hónap előtt a függetlenségi párt egyik vezérorgánumának főszerkesztője volt minden tudás, minden képzettség nélkül, de telítve a gaszágokra hivatott emberek ravasz gonoszságával.

Szinte rettenetes elgondolni, hogy ez az egyén, mint párbajhős, becsületes férfiak mellének segezete a pisztolyt, a kardot, a kik átlótt mellet és megsebesülve

rogytak előtte össze. Szinte rettenetes elgondolni, hogy ez az egyén a függetlenségi párt vezérorgánumaiból éveken át hirdette a rendíthetetlen becsületes hazafiságot, megcsalva még saját pártjának vezérembereit is.

— Megtévesztettek — mondja gróf Szapáry László. A közvélemény azonban ma nyilván azt hirdeti, hogy az ifju főurat nemcsak ezek a kalandorok tévesztették meg, hanem onnét is, a hová hozzá a vesztegetésre szánt pénz jutott. Mert, hogy neki, a ki maga is folyton pénzügyi zavarokkal küzdött, erre a czélra oly nagy összegek nem voltak, annyi bizonyos. A fővesztegetési forrás tehát még most ismeretlen, de ennek ki kell derülnie, ha még oly eget-földet rengető zivatark rázkódtatják is meg a politikai égboltozatot.

Ennek a megdöbbentő esetnek most már valószínűleg áldozatul esik gróf Khuen-Héderváry miniszterelnöksége is. A bánból lett miniszterelnök a legbensőbb barátja gróf Szapáry Lászlónak. Vele érintkezett minden szabad idejében s így, mint az ellenzék részéről hangoztatják, neki tudnia kellett ezekről a vesztegetési kísérletekről. Váduul hozzák fel ellene, hogy mint horvát bán sem riadt vissza a politikai meggyőzések megvásárlásától. A korona valószínűleg el fogja ejteni őt, mert ilyen gyanuval terhelt férfit nem illehet tovább az ország kormányzói székében.

A legujabb jövődö miniszterelnök most már kell, hogy nemzeti követelményeink teljesítésének teljes biztosítását hozza magának. S ennek a miniszterelnöknek személye is garancia legyen ezeknek a követelményeknek teljesítésére. Mert — úgy látszik — változtak az idők, melyek méhükben még nagy villámlásokat rejtegetnek, melyek most már ezek után nemzeteket megrázó erővel hirdetik, hogy itt ravasszággal, vesztegetéssel kormányozni nem lehet s ha e megérett követelmények teljesítése ismét rideg visszautasításra találna, következnek az ultima ráció s kigyulnak ismét az ör-tűzek, melyek nemzeti jussainknak a végső esetben megvédelmező lángolásai.

Ut közben.

Robogó vonatról, az alföldi rónát Átszeli a lelkem édes gondolatja, S száll, repül szép Erdély bércei ölébe S egy kicsi hajlékban pihenőjét tartja. Egy kicsi hajlékba, oda száll, repül le Azokhoz, a kiket gondolatom illet, Kis lányom s fiamhoz s a kinek régmúltja Esküdtem örökös hitvesi szerelmet.

Hej de rég volt, régen, az a boldog óra, A mikor még ifju, lángoló szívemmel Állottam az Urnak szentelt zsámolyánál Az én egyetlenegy drága szerelmemmel.

Hej de rég volt, régen s mintha csak most

[volna,

Most is úgy ég, lángol forró szívem érte, A ki hü szerelmét, üdvét, boldogságát Nekem adta, örzi, hitvesi cserébe.

S mennyi küzdelem közt járta velem utam S mennyi küzdelem közt járja ezután még, Még se nyillik ajka sohasem panasza, Még se törte meg hü hitvesi szerelmét. S hogyha bánat ért is, vagy ha vihar bántott Gonosz embereknek irigy ajakáról, Lelkem lázadását mindig ő csitítja, Ráösmertem égő hitvesi csókjáról.

S ráösmerek mindig, hogy ha dicsőség ér, Ráösmerek, hogyha felujong a lelkem Ő töri meg utam rögét, barázdáit, Ő tanít meg bizni tovább Istenemben.

Ő adta meg nékem, kikért az életnek Elviselem terhét s rögös utját járom. A kiket a földnek kincseért nem adnék Szívemhez nőtt fiam s lelkem kicsi lányom.

Ott is van már érzem lelkem gondolatja, Csókokkal fűrösztve ajkaik, orczáik, Altasd is el őket, s hozd el tüzenésük A jövődö napnak bitorhajnaláig. Oh de addig, a míg hozzám visszazsáznál S csókjaiknak mézét a lelkembe szívnam, Minden boldogságod áraszd rájok Isten S mint eddig, ugy most is, feléd száll hő [imám!

Tompa Kálmán.

HIREK.

— Mükedvelői színelőadás. Tegnap tartotta meg a Máv. Altisztköre a Nyári Színházban meglehetősen telt ház előtt mükedvelői előadást. Színre került Szigligeti Ede kiténő színműve: „A cigány“. A szereplők közül Szabó Erzsike dicséretre méltóan kreálta szerepét, Bokor Erzsike szintén ügyesen játszott. Ferdinánd Annuskának ugyan nem jutott nagyobb szerep, de a kis Panni szerepében tanujelét adta színpadli tehetségének. A férfiszereplők közül Német Sándor szereplése jóval felülemelkedett a mükedvelői szereplések nivóján. A darab ügyes rendezése Várad Miklóst dicséri. Az előadást Tompa Kálmán szavalata előzte meg. Egyik költeményét olvasta fel nagy tetszés közepette. —ub—nő.

— Nyári táncvizalom. A kolozsvári m. kir. dohángyár összes munkásai, a dalkör közreműködésével, 1903. augusztus hó 15-én a Lövölde összes helyiségeiben mükedvelői előadással és tánczszal egybekötött zártkörű jótékonycélu nyári táncvizalmat rendeznek. A mulatság élén állnak: sajó-kazai Kazay Rezső diszelnök, Hadházy Imre elnök, Bekker József karmester, Turós József tánczrendező, Jelinek Lipót, Pap István, Szabó János rendezőbizottsági tagok. Kezdeté este 6 órakor. Belépti-díj: Személyjegy 1 korona 60 fill. Családjegy 3 személyre 3 kor. 60 fill. — Az előadás műsora a következő: 1. Nyitány, a Színházi zenekar által. 2. Prolog, írta Simon Géza, előadja Wonert Regina. 3. Nemzeti Zászló, Hubert Károlyiól, énekl a Dalkör. Színre kerül közkívánatra másodsor: A piros bugyelláris. Eredeti népszimű dalokkal, 3 felvonásban. Irta Csepreghy Ferencz. Rendező Ferencz Árpád. 5. Rajta, Előre, Bekker Edétől, énekl a Dalkör.

— Nem lesz sorozás. A legfelső katonai körökben úgy vélekednek, hogy a mennyiben az ujoncozást az idén nem lehet megtartani, a katonákat a gyakorlat után azonnal haza kell küldeni. Az összes ezredek tisztjei két hónapi szabadságot fognak kapni, mert nem lesz legénység, a melyet oktanni lehetne. A lovasságnál még nem tudják, vajjon haza küldik-e a legénységet, mert ha haza küldenék, ugy október elsejétől fogva nagyon csekély lenne a létszám és a kaszárnyákban alig lenne elég ember a lovak ápolására. A gyalogságnál már elhatároztak, hogy az idén még abban az esetben sem fognak sorozni, ha a képviselőház megszavazza az ujoncjavaslatot, mert a meghívó kézbesítésére egy hónap és az ujoncozásra két hónap kell.

Francia batisztok, mollok, legujabb áttört nyári kelmék, atlasz szatenok és voilok

Kovács L. és Társa

NAGYVÁRADON: Zöldfa-utca. o o Telefon-szám: 374.

17-100-200

dus választékban.

divat-áruházában
KOLozsvÁRON,

Wesselényi Miklós-utca.

Telefon-szám: 476.

Nagy választék a legujabb divatu napernyőkben!!

— **Pápválasztás.** A vatikanban már nagy a csöndesség, a pápválasztás biborosai mögött bezárult a kapu. A legújabb római jelentés szerint a konklávába 365 személy vonult be és pedig 62 biboros, 62 konklavista, 62 nemes testőr és 62 komornyik, továbbá 40 érsek és püspök, a kik a konklávában a szolgálatot fogják ellátni, 40 szakács és 20 munkás. Ezekhez csatlakoznak még a konklává többi funkcionáriusai. Egy jelentés szerint állítólag az első szavazást már megejtették, melyen Rampolla 20 szavazatot kapott. De a megválasztása kizártnak tekinthető. Legtöbb kiáltása van a győzelemre ez idő szerint Di Pietro biborosnak.

— **A sétatéren találtatott egy női aranyóra lánczsal.** Igazolt tulajdonosa jelentkezzék e lap kiadóhivatalában.

— **Tekegolyóval agyonvert ember.** Svédler szepesmegyei bányavároskában tegnap végzetes szerencsétlenség történt. Egy díjkuglizáson több svédleri bányászlegény vett részt, a kik Mrozik József lassupataki fiatal legényt hívták meg vendégül. A díjkuglizás során kitént, hogy a tekegolyóval sokkal ügyesebb és gyakorlottabb társainál, a kiknek körében ez a dolog nem

csekély bosszúságot okozott. Izgatott szökváltások és bosszus, irigy megjegyzések közepette ért a jálék véget, de mindez nem ért semmit, mert a vendég győzedelmesen került ki a kuglizásból, megnyerte az első díjat. Különösen Loy Mihály és Schneider Gáspár nézték sanda szemmel az idegen sikerét és szándékosan kötekedni kezdtek Mrozekkel. Valami ágról szakasztott dolog miatt belékötöttek és heves szökváltásba elegyedtek, a mely elkeveredett verekedéssé fajult. Az összetűzés során Mrozek a két ellenfél egyesült erejével szemben kudarcot vallott, irgalmatlanul földre teperték és tekegolyókkal agyba-föbe ütlegelték, a míg halva össze nem rogyott. A vadállatias kegyetlenségű gyilkosokat a csendőrség nyomban letartóztatta.

— **Hajóról megszökött gyilkos.** Fiuméből jelentik: Tegnap érkezett Egyiptomból Messzinába a „Perseus“ nevű olasz gőzös, melyen fedezet alatt szállították hazájába, az ankonai törvényszékhez Scandura Antal katonai tengerésztszisz, a ki Kairóban egy gazdag kereskedőt meggyilkolt. A gyilkos a messziniai kikötőben lefeszítette a hajókabin zárját és áruhában az utasok

közé keveredve, megszökött a hajóról. A gyilkost most minden irányban körözik.

REGÉNY.

Leánysors.

— Angol regény. —

Írta: **A. Wendt.**

(Folytatás.) (11.)

— Hát sejtet-e annak jelentőségét, midőn minden reményét egy jövendő boldogságnak, egy egész életet egy szép kis leányka kezébe fektetjük és azután fölszámolunk, hogy minden mosoly, minden mozdulat egy mást illet?

— Hát elképzelheted-e, — folytatá sir Harry — mit jelent csalódnai abban, mi egyedüli hitünk volt? Oh, ha ezt tudnád, akkor fogalmat alkothatnál, mily gyötört szenvedtem... Ah, bocsáss meg, anyaiom, hogy én kételkedtem. És ha meggyőződünk, — gyöngéden megragadta és büszke

feje a leány felé hajolt — hogy valótlanság volt, hogy a leánynak fájdalmat okozott a kételkedés, hogy ismét szabad és mi sem gátolja a szerelmet viszonzni, melyet neki nyújtunk. Mily mámorító szerencse! De, kedves szerelmem, mily sápadt lettél. Tán megijesztettek izgatottságommal? — kérdé szomorúan, midőn a leány szenvedélyes kijelentésénél felemelkedett.

Gyöngéden a karosszékre szorítá, honnan ő felkelt, de semmi gyanút sem táplált, távol állott hitétől és szerelmétől a gondolat, hogy meg van csalva. Szendélylyel nézte a leányt, míg szive gyöngédséggel telt meg azon imádató teremtés iránt, kit ő oly mélyen szeretett s ki — hisz ezek a mély, fenséges szemek elárulják a valót, nem képesek hazudni — őt viszont-szerette.

— Meg tudsz-e engem hallgatni, Jane? — kérdé gyöngéden. Megérted-e bátortalan szerelmemet, elképzeled-e annak nagyságát, midőn elmondom, hogy ha ezen Smith Willy az volna, a minék én pár perc előtt gondoltam, egész további életem komor és örömtelen, sivár pusztá lenne?

(Folytatjuk.)

Árverési hirdetés.

Ezennel közhírré teszi alóli igazgatóság, hogy a kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank zálog osztályánál elzálogosított s 1903. évi június hó végéig lejárt és még ki nem váltott tárgyak az I. II. osztályból nyílt árverésen elfognak adni és pedig az I. osztályu tárgyak, u. m. ruhaneműek, házi-eszközök, áruk stb. árverése lesz

folyó évi szeptember 7-én.

A II. osztályu tárgyak, u. m. arany, ezüstneműk, ékszerek stb. árverése lesz

folyó évi szeptember 14-én.

Az árverések az intézet helyiségében mindig d. u. 3 ó. kezdődnek.

A zálogtárgy tulajdonosa fel van jogosítva az eladásra kitétt tárgyat az árverés kezdete előtt még kiváltani, a már eladott tárgyakból a bejött többlet őt illeti.

A vevő tartozik a vételár rögtön lefizetni és a tárgyat elvitetni.

Kolozsvárt, 1903. augusztus 1.

Takarékpénztár és Hitelbank igazgatósága.

Kolozsvári Takarékpénztár

és

Hitelbank Részvénytársaság

egyetem-utcai 1. számú házában

több bolt és lakás

kiadó

ez évi október 1-re.

Értekezhetni

a bank főtéri irodájában.

SÜTŐ LAJOS

építész-vállalkozó

Szentegyház-u. 11.

Ma, hétfő este
a „Sétatéri Kioszk“-ban
előadást tart a világhírű
WEEKS KALIFORNIAI
creol csoport.

A világ legtekélyesebb

Beszélő gépei!

Világhírű

Mascagni Record Comp.

grammophonjait

és

fonográphjait

csekély havi részletekre szállítjuk. Havi részlet 4 koronától feljebb. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Erdélyrezi főképviselet:

„KORVIN MÁTYÁS“

Erdélyi Könyvkereskedő Részvénytársaság

KOLOZSVÁR, Deák Ferencz-u. 21.

Hangszer osztály.

A gépek ugyanott megtekinthetők!

Hermann E.

varrógép és kerékpár nagy raktára

KOLOZSVÁR, Egyetem-utca 6. sz.

Ujjonnan berendezett mechanikai műhelyemben minden mechanikai javítások ocsón, gyorsan és pontosan eszközöltnék.

Varrógépek!

Egy valódi családi Singer varrógép himző készülékkel ellátva 30—50 frtig.
Egy karikahajós 65—80 frtig.
Egy Central Bobbin 86—90 frtig.

Eredeti Hove C. Wheler & Wilson D. 12, Manufacturing & C. New-York, Balkara Cylinder stb. stb.

A varrógépek kedvezménye: Heti vagy havi részletfizetésre is vásárolhatók.

Gépeimért 10 évig felelek. 62-60

Egy új kerékpár angol villával 70—90 frtig. Kerékpár köpeny 4—6 frtig. Kerékpár tömlő gumi 2 frt 30 krtól 3 frtig. Kerékpár csengő 35 krtól 1 frt 50 krig. Kerékpár acetilen lámpa 2 frt 50 krtól 5 frtig stb. stb.

2 ügyes úgynök fix fizetéssel felvétetik.

Tonczár Antal

vízvezeték-szerelő
KOLOZSVÁR, Fellegvári-ut 28.

Legolcsóbb forrás!

Legjobb női és férfi bőr keztyük minden színben 75 krtól.

Női czérna keztyük	18 krtól	Fegyház kötésű harisnyák.	
Férfi „ „	30 „	Gyermek kötött 10 kr. patent	15 krtól
„ gallér 13 kr. szines	15 „	Nőknek 13, 22, 25, 30, 35, 50 kr.	
„ kézelő 20 kr. szines	25 „	Férfiaknak 6, 15, 20, 25, 35 kr.	
„ fehér vasalt ing	90 „	Gyermek mosó kötények	30 krtól
„ „ puha mellü ing	1'00 „	Női „ „	25 „
„ „ lábravaló	38 „	Női kalotaszegi kötények selyemmel 2 frt	
„ saten ing	75 „	Gyermek torna ingek	22 krtól
Női vászon ing	50 „	Női szalag övek	30 „
„ szines ing	65 „	Speik szappan	13 „
„ mosó blousok	60 „	Női karton aljak	1'30 „
„ mieder	45 „		
„ „ egész rövid	1'10 „		

Selyem nap és esőernyők 1 frt 80 krtól.

Poszler J. és Társa

női és férfi divat áruháza

Wesselényi Miklós-utca 3. szám.